

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 104707

Crèdits: 12

Caràcter: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA

Matèria: CONTEXT I DESENVOLUPAMENT

Curs: TERCER

Semestre: ANUAL

Equip docent: Jordi Canudas, Xavi Capmay, Laura Ciria, Antonio Ortega

Hores de dedicació: 300h

Hores lectives: 210h

Hores autònomes: 90h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria és de caràcter obligatori i de metodologia teòrico-pràctica, entenent la teoria i la pràctica com a mètode en el procés de comprensió de l'experiència.

L'objectiu general de la matèria és posar l'èmfasi en els diversos processos metodològics de creació i generació d'idees en el marc d'un projecte propi. En les tres assignatures que componen la matèria, es potenciaran els aspectes conceptuals i creatius necessaris per fer una correcta lectura d'allò que ens envolta amb la finalitat de transformar-ho; s'abordaran temes de procediments metodològics utilitzats tant en l'art com en el disseny; així mateix, s'introduirà a l'estudiant en la relació amb el context social i professional.

Assignatures de la matèria:

PROJECTES: PLANTEJAMENTS I RECURSOS METODOLÒGICS

PROJECTES: DESENVOLUPAMENT I COMUNICACIÓ

PROJECTES: PRESENTACIÓ I DIFUSIÓ PÚBLICA

PROJECTES: PRESENTACIÓ I DIFUSIÓ PÚBLICA.

Aquesta assignatura es concep com un espai d'aprenentatge i experimentació dels processos metodològics per a la utilització significativa i poètica dels llenguatges creatius aplicables als àmbits de l'art i del disseny.

L'adquisició de diferents metodologies i processos de treball permetrà a l'alumne generar projectes concrets i alhora adquirir les eines necessàries per fer possible la configuració i el desenvolupament d'un llenguatge projectual propi, que estableixi interacció amb el context actual des de la diversitat de les pràctiques creatives contemporànies.

Experimentar metodologies i processos diversos, desenvolupar una adient formalització dels treballs i assajar una correcta presentació i comunicació dels projectes constitueixen els pilars fonamentals de l'assignatura.

OBJECTIUS

Genèrics:

Desenvolupar la facultat d'observació, recerca i pensament crític.

Experimentar amb metodologies de treball diverses. Donar-se compte de quina és la més adequada als processos d'interès de cadascú/na.

Experimentar amb materials i tècniques específiques en els tallers especialitzats de l'escola.

Desenvolupar amb rigor la formalització dels projectes i treballs.

Desenvolupar la capacitat expressiva i comunicativa per presentar els processos i projectes realitzats.

Desenvolupar la capacitat d'argumentar una reflexió.

Desenvolupar recursos instrumentals pel que fa referència als processos de registre, documentació, sistematització de la informació, metodologies d'anàlisi i tècniques de representació i presentació.

Propiciar el desenvolupament de treballs i projectes artístics en equip i amb el rigor necessari. Aprendre a treballar en equip d'una manera coordinada i eficient.

Saber mostrar i comunicar adequadament els projectes. Experimentar l'adequada instal·lació i comunicació dels projectes realitzats.

Assolir la capacitat d'analitzar realitats contextuais complexes des de les diferents perspectives que construeixen aquesta realitat.

Saber desplegar processos de "treball de camp" en contextos específics. Saber fer recerca.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Confrontar el treball realitzat en entorns professionals més enllà del context acadèmic.
Intensificar els vincles entre estudiants d'art i disseny de l'Escola Massana i les institucions culturals i socials del context de Barcelona.

COMPETÈNCIES

- E06. Assenyalar i descriure vincles entre teoria i experiència en el treball propi a partir de l'acotació de problemes i evidències en el context sociocultural i de la proposta d'hipòtesi.
- E11. Treballar de forma coherent amb diferents metodologies per afrontar situacions diverses en el desenvolupament del projecte propi.
- E14. Identificar i aplicar els elements bàsics d'un procés d'exploració i anàlisi en un camp concret de les arts i el disseny.
- E15. Planificar i controlar les fases d'un projecte en el camp de les arts i/o els dissenys prenent decisions en funció d'agents externs, condicionants del context i les pròpies limitacions.
- E16. Fer propostes específiques en el camp de les arts i dels dissenys, així com saber formalitzar-les, aplicant estratègies, mètodes, instruments i llenguatges adequats a cada situació i context.
- E17. Identificar i valorar la incidència dels resultats del treball personal en el context social, cultural i professional.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.
- T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.
- T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.
- T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.
- T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.
- T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

- RA1 (E06.8). Assenyalar problemes i manques per proposar solucions i reflexions en relació a l'observació de la realitat.
- RA2 (E06.9). Escollir, jerarquitzar i relacionar de manera crítica els conceptes i continguts que articulen les propostes pròpies.
- RA3 (E11.3). Utilitzar, en funció d'un objectiu concret, els instruments tècnics, tecnològics, i els materials més adequats.
- RA4 (E11.4). Desplegar processos de treball de camp en contextos específics.
- RA5 (E14.1). Desenvolupar les pràctiques en arts i dissenys com a generadores de propostes discursives i com a eines d'exploració.
- RA6 (E14.2). Mostrar la capacitat d'examinar i indagar en els àmbits de les arts i dels dissenys.
- RA7 (E14.3). Identificar nous camps d'exploració en àmbits acotats del mitjà social o tecnològic a través de les arts i els dissenys.
- RA8 (E14.4). Comunicar les conclusions d'activitats preparatòries d'un procés d'indagació i anàlisi.
- RA9 (E15.6). Gestionar els projectes de manera eficaç, autònoma i responsable.
- RA10 (E15.7). Desenvolupar l'autocrítica i la iniciativa personal com a font d'autoaprenentatge.
- RA11 (E15.8). Integrar l'error en els processos de recerca.
- RA12 (E15.9). Fer propostes i assenyalar temes d'interès propis.
- RA13 (E15.10). Desenvolupar treballs en equip i fer-ho de manera coordinada i eficient.
- RA14 (E16.7). Reconèixer la ficció com a material constructiu que produeix efectes en la realitat i, al seu torn, comprendre la realitat en tant que matèria primera de la ficció.
- RA15 (E16.8). Analitzar el context amb el qual interactua mitjançant la seva proposta de treball personal.
- RA16 (E17.1). Identificar i implementar les línies de millora del treball personal a partir del diàleg amb els diferents agents que intervenen en el procés.
- RA17 (E17.2). Fer una adequada instal·lació, comunicació i difusió dels projectes realitzats i analitzar amb rigor la figura plural del destinatari.
- RA18 (E17.3). Seleccionar, ordenar i comunicar els projectes realitzats.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
- T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

L'assignatura s'organitza a través de 3 projectes:

Projecte 1/ Menjar i Cultura.

La cultura es desplega en diferents formes, una d'elles és el menjar.

La proposta convida a establir un diàleg vers algun aspecte relacionat amb l'aliment, des de la necessitat animal de menjar fins a la sofisticada cuina actual, des de l'origen i producció dels aliments fins el seu malbaratament en la societat occidental, de les dietes miraculoses a l'anorèxia, des del fast food al slow food...

Resultats d'aprenentatge (Veure RA al darrer punt d'aquesta guia): RA.2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 15, 17, 18.

Projecte 2/ Context i Interdependència.

Donar una resposta, mitjançant una proposta creativa, a una problemàtica social derivada d'una condició de dependència. Els estudiants desenvoluparan els projectes en un context específic i a partir de l'experiència real.

La proposta es centra, per tant, en la presa de contacte, observació i experimentació de les realitats que configuren un context concret. El projecte es desdoblarà en dues fases diferenciades. Tenint en compte dinàmiques de treball en grup i de treball individual.

Resultats d'aprenentatge (Veure RA al darrer punt d'aquesta guia): RA.1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 17.

Projecte 3 / Posicionament

Amb aquesta proposta es pretén que l'alumne/a assumeixi la responsabilitat de proposar i desenvolupar un projecte a partir dels seus interessos i inquietuds. Prendre decisions, endegar la metodologia i el procés de treball més adient, concretar, depurar, assumir responsabilitats...

Es tracta d'exercitar l'autoanàlisi crític, aprendre a dialogar amb un mateix per situar-se en relació a un context i, finalment, saber comunicar-ho.

Resultats d'aprenentatge (RA): RA.2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17.

METODOLOGIA

La metodologia emprada es defineix des de l'equilibri entre les activitats dirigides, supervisades i autònomes. Hi haurà també activitats d'avaluació que reforçaran l'avaluació continuada al llarg de l'assignatura.

Les propostes es desenvoluparan formant tres àmbits de treball diferenciats. Cada àmbit utilitzarà un enfoc i una metodologia de treball diferent, i l'alumne/a podrà escollir-ne una per a cada projecte. Optant a seguir o canviar d'àmbit a cada treball.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

ART

Docents: Jordi Canudas, Antonio Ortega

Metodologia basada en les pràctiques artístiques. Focalitzar interessos, experimentar, fer recerca, projectar des del fer... donant una especial importància a l'adequada materialització dels projectes, com també la seva presentació i difusió pública.

DISSENY

Docents: Xavi Capmany, Marc Ligos

Metodologies pròpies de les pràctiques del disseny i la creativitat basades en els processos de conceptualització, els mètodes d'anàlisi i d'investigació d'usuaris i contextos, els processos d'iteració i, finalment, els processos de materialització, comunicació y difusió dels projectes.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 300h

Hores activitats dirigides: 75h (25%)

Hores activitats supervisades: 75h (25%)

Hores aprenentatge autònom: 90h (30%)

Hores activitats d'avaluació: 60h (20%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: Treballarà l'equip docent complet per presentar el marc de treball i temàtica vinculada a la proposta (sessions de comentari i debat conjunt). Per desenvolupar el projecte es generaran diversos àmbits de treball segons interessos de l'alumnat.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: Els treballs es portaran a terme de manera personal i/o en grup i es realitzarà un seguiment directe dels processos de treball.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Descripció: L'alumnat realitzarà els projectes proposats emprant els recursos més adients per cada proposta. Serà fonamental que l'anàlisi neixi de l'experiència més enllà de l'aula.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

L'assignatura és de caràcter presencial i cal tenir una actitud activa a l'aula.

Es valorarà, de manera continuada, l'evolució personal de cada alumne al llarg de l'assignatura.

Per tal de poder ser avaluat, l'alumne haurà de presentar tots els treballs en la data pactada i segons les indicacions donades pels professors.

L'avaluació tindrà, en cada projecte, diverses notes que es traduiran en una nota final. Aquesta nota valorarà

l'aprenentatge progressiu i continuat i per tant no serà necessàriament la mitja aritmètica del conjunt de valoracions.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Hi ha una única convocatòria per cada treball..

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (40%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (50%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

Projecte 1/ Menjar i Cultura

Concepte 15%

Capacitat de Risc/Experimentació 15%

Metodologia/Procés 20%

Compromís 15%

Realització 20%

Comunicació 15%

Projecte 2/ Context i Interdependència

Concepte 15%

Capacitat de Risc/Experimentació 10%

Metodologia/Procés 15%

Compromís 20%

Realització 20%

Comunicació 20%

Projecte 3/ Posicionament

Concepte 10%

Capacitat de Risc/Experimentació 10%

Metodologia/Procés 20%

Compromís 20%

Realització 20%

Comunicació 20%

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia General

ANTICH, X. La voluntat de comprendre. Filosofia en minúscula. Editorial Arcàdia. Barcelona, 2016.

ISBN 978-84-944680-5-6

GARCÉS, M. Fora de classe. Textos de filosofia de guerrilla. Editorial Arcàdia. Barcelona, 2016. ISBN 978-84-944680-7-0

LYNCH, D. Atrapa el pez dorado. Meditación, conciencia y creatividad. Traducció de Cruz Rodríguez Juiz. Reservoir books. Barcelona, 2016, ISBN 978-84-252-2117-0

POE, E. A. Método poético y narrativo. Editorial Eliago. Castelló, 2001. ISBN 9788495881014

QUENEAU, R. Exercicis d'estil. Traducció d'Annie Bats i Ramon Lladó. Quaderns Crema. Barcelona, 1989. ISBN 84-7727-041-4

ZUMTHOR, P. Atmósferas. Traducció de Pedro Madrigal. Editorial Gustavo Gili. Barcelona, 2006. ISBN 978-84-252-2117-0

Bibliografia específica

Projecte 1

DELERM, P. El primer glop de cervesa i altres plaers minúsculs. La Butxaca. Barcelona, 2010. ISBN 9788499301464

LEVI-STRAUSS, C. Lo crudo y lo cocido. Traducció de Juan Almela. Fondo de Cultura Económico. México, 1968. ISBN 9789681612450

VV.AA. Catàleg L'Art del Menjar. De la Natura Morta a Ferran Adrià. Fundació Caixa Catalunya. Barcelona, 2011. ISBN 978-84-92721-28-3

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Bibliografia específica

Projecte 2

LÓPEZ PETIT, S. Hijos de la noche. Edicions Bellaterra. Barcelona, 2014. ISBN 978-84-7290-671-6

MANZINI, E. Cuando todos diseñan. Una introducción la diseño para la innovación social. Traducció d'Eugenio Vaga Pindado. Experimenta Theoria. Madrid, 2015. ISBN 978-84-944817-0-3

ARDENNE, P. Un arte contextual. Creación artística en medio urbano, en situación, de intervención, de participación. CENDEAC Ad Literam. Murcia, 2006. ISBN 978-84-962994-0-5.

Bibliografia específica

Projecte 3

CARAËS, M.H i MACHAND-ZANATU, N. Images de Pensée. Editions de la Réunion des musées nationaux. Paris, 2011. ISBN 978-2-7118-5804-0

HUSTVEDT, S. Vivir, pensar, mirar. Traducció de Cecilia Ceriani. Editorial Anagrama. Barcelona, 2013. ISBN 978-84-339-6361-1

RILKE, R. M. Cartes a un jove poeta. Angle Editorial. Barcelona, 2015. ISBN 978-84-16139-60-6

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant **36 setmanes**, és a dir, sessió per setmana de sis hores, seguint la següent distribució:

Sessió 1

INICI: Inici i presentació de l'assignatura. Activitat d'aula.

Sessió 2

Presentació Projecte 1: MENJAR I CULTURA. Classe teòrica de presentació del tema (2h). Activitat dirigida (4h).

Sessió 3

CONFERÈNCIA/SORTIDA: Grup Gran.

Sessió 4

Tutories individuals en grup de presentació i discussió de la idea (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 5

Tutories individuals en grup de presentació i discussió de la idea (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 6

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 7

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 8

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per a la formalització i comunicació de la proposta. (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 9

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per a la formalització i comunicació de la proposta. (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 10

Liurament i Presentació pública dels resultats Projecte 1 dirigida pels tutors/es i amb professor/a convidat/convidada.

Sessió 11

Presentació Projecte 2: CONTEXT I INTERDEPENDÈNCIA (Primera fase del projecte). Presentació del context, col·lectius i entitats amb les que es treballarà. Configuració dels grups i assignació (2h). Activitat dirigida (4h).

Sessió 12

Treball de camp. Registre, documentació i anàlisi.

Sessió 13

Treball de camp. Registre, documentació i anàlisi.

Sessió 14

Presentació grupal del registre, documentació i anàlisi. Propostes.

Sessió 15

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 16

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 17

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 18

Lliurament i Presentació pública dels resultats Projecte 2 (Primera fase del projecte) dirigida pels tutors/es i amb professor/a convidat/convidada.

Sessió 19

Presentació Projecte 2: CONTEXT I INTERDEPENDÈNCIA (Segona fase del projecte). Presentació del tema. Tutories individuals o en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 20

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 21

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 22

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 23

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (2h). Treball autònom dirigit (4h).

Sessió 24

Lliurament i Presentació pública dels resultats Projecte 2 (Segona fase del projecte) dirigida pels tutors/es i amb professor/a convidat/convidada.

Sessió 25

Presentació Projecte 3: POSICIONAMENT. Classe teòrica de presentació del tema (2h). Activitat dirigida (4h).

Sessió 26

Tutories individuals en grup de presentació i discussió de la idea (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 27

Tutories individuals en grup de presentació i discussió de la idea (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 28

Tutories individuals en grup de presentació i discussió de la idea (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 29

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 30

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per al desenvolupament de la proposta (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 31

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per a la formalització i comunicació de la proposta. (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 32

Tutories individuals en grup de seguiment i suport per a la formalització i comunicació de la proposta. (1h). Treball autònom dirigit (3h). Activitat dirigida (2h)

Sessió 33

Lliurament i Presentació pública dels resultats Projecte 3 dirigida pels tutors/es i amb professor/a convidat/convidada.

Sessió 34

Lliurament i Presentació pública dels resultats Projecte 3 dirigida pels tutors/es i amb professor/a convidat/convidada.

Sessió 35

RECUPERACIÓ. LLIURAMENT DE TREBALL ENDARRERIT.

Sessió 36

SESSIÓ DE TANCAMENT: Tancament de l'assignatura mitjançant entrevistes individuals.

Addenda COVID-19

En previsió de que el curs 2021-2022 sorgeixi alguna incidència arran d'un possible rebrot del COVID-19 i l'autoritat sanitària restringeixi la presencialitat en la docència, el desplegament d'aquesta assignatura té previst altres mecanismes i canals de docència per acomplir les competències que se'n detallen en aquesta Guia Docent en la seva totalitat i els resultats d'aprenentatge que siguin factibles en aquesta excepcional situació.

En concret, s'han establert alternatives per les següents condicions:

–Alteració de la presència en espais concrets amb ratios baixes (15-18 persones) o amb distàncies socials de precaució sanitària.

–Aplicació d'elements d'aprenentatge en remot en casos que hi pugui haver confinament selectiu o parcial.

–En el pitjor cas, que seria el confinament total en alguna franja temporal, hi ha prevista la continuïtat de la docència en línia.

Per tal d'assolir aquestes competències i resultats d'aprenentatge, és necessari que l'alumne/a disposi d'una connexió a Internet estable i un ordinador per connectar-se.